فراخوان عتبه عباسیه برای دو کنگره تراث کربلا و بصره

دو کنگره از سوی عتبه عباسیه در شهر مقدس کربلا و شهر بصره برگزار می‌گردد. کنگره «میراث علمی علمای کربلا در قرن دوازدهم هجری» با هدف برجسته‌سازی هویت علمی و نقش علمای این شهر در احیای علوم اسلامی، به‌ویژه فقه، اصول، حدیث و کلام، برگزار خواهد شد.

این کنگره طی روزهای ۱۳ و ۱۴ ذی‌القعده ۱۴۴۷ هجری قمری در سالن همایش‌های امام حسن علیه‌السلام در حرم ملکوتی حضرت ابالفضل‌العباس علیه‌السلام در شهر مقدس کربلا برگزار می‌گردد.

مقالات می‌توانند در هفت محور اصلی شامل: علوم قرآن و تفسیر، حدیث و رجال، فقه و اصول، منطق، فلسفه و کلام، تاریخ و سیره، فهرست‌شناسی و نسخه‌های خطی علمای کربلا در قرن دوازدهم هجری ارائه شوند.

زبان نگارش مقاله باید عربی یا انگلیسی و حجم مقاله، باید بین ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ کلمه و چکیده‌ای حداکثر ۳۵۰ کلمه‌ای باشد. آخرین مهلت دریافت چکیده‌ها ۱۱ دی ۱۴۰۴ و آخرین مهلت دریافت اصل مقالات ۱۰ اسفند ۱۴۰۴ است.

این کنگره متعهد است که علاوه بر میزبانی از پژوهشگران (یک نفر به‌ازای هر مقاله پذیرفته‌شده)، برای نویسندگان مقالات پذیرفته‌شده از خارج از عراق، بلیط رفت و برگشت، اقامت و پذیرایی را تأمین نماید. همچنین، هدایای نقدی شایسته‌ای به مقالات برگزیده اهدا خواهد شد.

• همچنین مرکز تراث بصره، کنگره علمی تحت عنوان «نقش میراث علمی بصره در اندیشه بشری» را برگزار می‌کند. هدف از این کنگره، تقویت پژوهش‌های مرتبط با میراث فکری، فرهنگی و تمدنی بصره و برجسته‌سازی نقش علمای این شهر در حرکت‌های تمدنی و انسانی است.

این کنگره در تاریخ‌های ۲۵ و ۲۶ جمادی‌الاولی ۱۴۴۸ در شهر بصره عراق برگزار خواهد شد.

مقالات در ۱۱ محور متنوع از جمله: مطالعات قرآنی، فقه و اصول، مطالعات عقیدتی، زبان‌شناختی و ادبی، مطالعات تاریخی، علوم حدیث و شرح‌حال‌نویسی (تراجم)، مطالعات خاورشناسی، سفرنامه‌ها و بقاع متبرکه پذیرفته می‌شوند.

زبان نگارش مقاله باید به یکی از دو زبان عربی یا انگلیسی و حجم مقاله، نباید کمتر از ۵۰۰۰ و بیشتر از ۱۰۰۰۰ کلمه باشد. آخرین مهلت دریافت چکیده ۱۰ آذرماه ۱۴۰۴ و آخرین مهلت دریافت اصل مقالات ۱۴ مردادماه ۱۴۰۵ است. مرکز تراث بصره، تحت اشراف عتبه مقدسه عباسیه متعهد شده است که اسکان و پذیرایی از پژوهشگران پذیرفته‌شده را بر عهده بگیرد. همچنین، هزینه بلیط رفت و برگشت پژوهشگران از خارج عراق، توسط برگزارکنندگان تأمین خواهد شد و به مقالات پذیرفته‌شده، هدیه نقدی مناسب اهدا می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر، به پایگاه‌های اطلاع‌رسانی mk.iq و alkafeel.net مراجعه نمایند.

همایش حماسی «زنان و کودکان غزه، فاتحان مقاومت» برگزار شد

همایش حماسی «زنان و کودکان غزه، فاتحان مقاومت» با روایت‌گری طلاب بین‌الملل جامعة‌الزهرا علیهاالسلام از حمایت‌های مردم کشورهای خود از مردم مظلوم غزه و محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی و سخنرانی مادر شهیده کرباسی در تالار بیداری اسلامی برگزار شد.

به گزارش رسانه افق حوزه، همایش حماسی «زنان و کودکان غزه، فاتحان مقاومت» از سوی تشکل بانوان زبان‌دان، معاونت تبلیغ و امور فرهنگی و بانوان طلبه بین‌الملل و با حضور سیده‌زهره برقعی مدیر جامعة‌الزهرا علیهاالسلام و جمعی از مدیران و مسئولان، اساتید و طلاب ایرانی و بین‌الملل جامعة‌الزهرا علیهاالسلام در تالار بیداری اسلامی برگزار شد.

در این مراسم، بانوان طلبه بین‌الملل جامعة‌الزهرا علیهاالسلام از کشورهای تایلند، ترکیه، کشمیر، آرژانتین و... به روایت‌گری درباره حمایت‌های مردم کشورهای خود از مردم مظلوم فلسطین و محکوم‌کردن جنایت‌های رژیم اشغالگر صهیونیستی پرداختند.

همچنین مادر شهیده معصومه کرباسی، نخستین بانوی ایرانی شهیده راه قدس و مقاومت که سال گذشته در لبنان به شهادت رسید، به‌عنوان میهمان ویژه در این مراسم حضور یافت و از خاطرات دخترش سخن گفت.

اشتراک افق حوزه
۰۲۵-۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

در همایش ملی تجلیل از مقام علمی علامه حسن‌زاده آملی عنوان شد

علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه

نماد تقید به فقه در کنار تسلط بر عرفان و فلسفه

همایش ملی تجلیل از مقام علمی علامه حسن‌زاده آملی، پنج‌شنبه ۲۴ مهرماه با حضور اساتید، فضلای حوزه و جمعی از طلاب در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام برگزار شد.

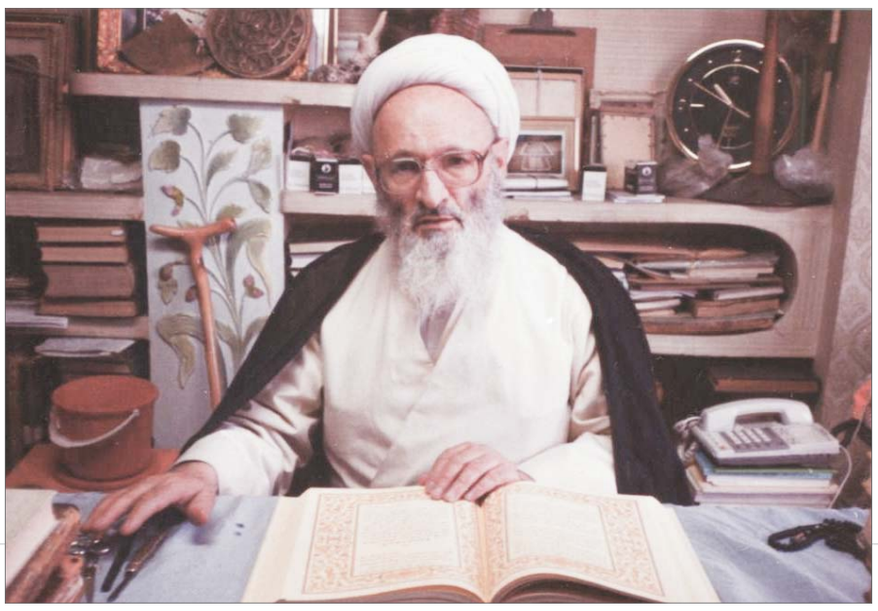

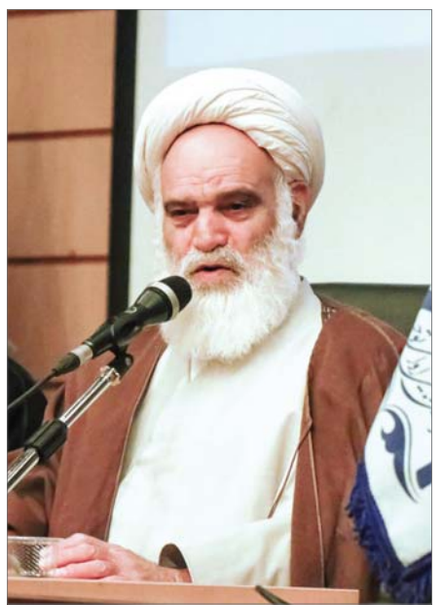

به گزارش افق حوزه، آیت‌الله محمدجواد فاضل لنکرانی در این همایش، با بیان خاطراتی از حضور در محضر این استاد برجسته، بر جامعیت کم‌نظیر علمی، اخلاقی و معرفتی ایشان تأکید کرد و بهره‌گیری از آموزه‌های علامه را بهترین راه برای ارتقای دانش دینی و فرهنگی جامعه دانست.

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام در ابتدای سخنان خود، با اشاره به سابقه حضور در محضر علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه، این تجربه را توفیقی بزرگ توصیف کرد و گفت: توفیق داشتم بخش مهمی از اشارات ایشان را دنبال کنم و در محضر ایشان بهره‌مند شوم. این تجربه برای من حقی بزرگ بود و افتخار می‌کنم که گوشه‌ای از حق ایشان را ادا کنم.

وی در ادامه افزود: علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه شخصیتی کم‌نظیر در جامعیت علمی بود. ایشان در محفل درس، مباحث الهیات و اشارات را با حکمت متعالیه تطبیق می‌داد و مطالب حکمی و فلسفی را با استشهاد به قرآن و کلمات ائمه علیهم‌السلام تأیید می‌کرد. تسلط ایشان بر تمامی مسلک‌های فلسفی و کتب تفسیری و حدیثی، به‌ویژه نکات دقیق از بحارالانوار، بی‌نظیر بود. کسانی که در جلسات درس ایشان حاضر می‌شدند، عشق عمیق و احاطه گسترده او را بر قرآن و روایات کاملاً احساس می‌کردند.

استاد حوزه علمیه قم، با بیان اینکه علامه به قرآن عشق می‌ورزید، خاطرنشان کرد: یک وقتی از محضر ایشان پرسیدم؛ می‌خواهم در تفسیر قرآن کار کنم، شما کدام کتاب را توصیه می‌کنید؟ در پاسخ به سؤال، توصیه به مطالعه «مجمع‌البیان» با استاد کردند و گفتند که خودشان دو دوره کامل این کتاب را نزد استاد خوانده‌اند. این نشان از عشق عمیق ایشان به کلام‌الله داشت. ایشان قرآن را «آب حیات» می‌خواندند و می‌گفتند: قاری واقعی قرآن کسی است که تنها به فهم مفهومی بسنده نکند؛ بلکه «اسماءالله» را در وجود خود متجلی سازد. این دیدگاه عمق معرفتی و طی طریق عملی ایشان را نشان می‌دهد.

آیت‌الله فاضل خاطرنشان کرد: علامه حسن‌زاده آملی نماد احترام به ائمه علیهم‌السلام بودند و نام آن حضرات را با عظمت خاصی تکلم می‌کردند. ایشان در رساله «خیرالأثر» ائمه را «معدن وحی الهی، خزینه علم خدا و واسطه فیوضات» می‌خوانند. از نظر ایشان، خودِ کلام ائمه اطهار علیهم‌السلام که با حقانیت کامل از ذات و صفات الهی سخن می‌گوید، بهترین گواه بر مقام امامت و حجیت الهی آنان است. این دیدگاه، عمق اعتقاد و ادب ایشان را نسبت به خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام نشان می‌دهد.

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام، با اشاره به عشق و علاقه علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه به قرآن و روایات، افزود: سلوک علمی علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه بر تمسک به قرآن و سنّت استوار بود. ایشان هر بحث علمی و فلسفی را با این دو منبع، محکم می‌ساختند. در رساله «خیرالأثر»، ابتدا با دعا برای درک حقایق صادره از اهل‌بیت علیهم‌السلام، به نقد آرای متکلمین می‌پردازند؛ برای مثال، قدرت و غنایی را که متکلمین برای خداوند مطرح می‌کنند، با استدلال‌های برهانی نقد کرده و آن را با عجز و فقر، یکی می‌دانند. سپس برای تأیید مطالب عقلی و برهانی خود، به کلمات ائمه علیهم‌السلام که آنان را «صدق صرف و ناطقان به‌حق» می‌دانند، استشهاد کرده و بدین ترتیب، عقل و نقل را به هم پیوند می‌دادند.

وی افزود: علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه شخصیتی بود که حق عظمت علمی و معرفتی او هنوز ادا نشده است. او گنجینه‌ای از نوآوری‌های قرآنی و روایی را به حوزه‌ها و جامعه عرضه کرد. او در عین تحقیقات عمیق فلسفی و هیوی، مقید به ظواهر شرع و آداب فقهی بود. چنانکه در ماجرای رؤیت هلال ماه، با وجود تسلط کامل بر محاسبات هیوی، وقتی پرسیدم: در این خصوص اگر دو شاهد عادل شهادت بدهند، چه کار می‌کنید؟ تصریح کرد که در برابر شهادت دو شاهد عادل، به فقه و قول شاهدان عمل می‌کند. این نشان می‌دهد که زندگی علمی و عملی او مشحون از تقید به شرع، روایات و چارچوب فقه بوده است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه اظهار کرد: علامه حسن‌زاده، با وجود عمق عرفانی و فلسفی، در مباحث طلب و اراده، همانند فقهای برجسته‌ای چون حضرت امام و آیت‌الله خوئی رحمهماالله، پایبندی عمیقی به مضامین روایات داشت. برای قضاوت منصفانه درباره ایشان، باید اعتنای ایشان به قرآن و روایات را بر فلسفه و عرفان سنجید.

• علم ضامن بقای حیات انسان و مسیر ارتقا از ملک به ملکوت

استاد حسن رمضانی، استاد حوزه و از شاگردان علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه هم، در این همایش، بر جایگاه علم و علمای الهی تأکید کرد و گفت: علم ودیعه‌ای الهی است که حیات مادی، معنوی و باطنی انسان را تضمین می‌کند و تکریم عالم، مسیر ورود به ملکوت و ارتقای حیات معنوی است.

این استاد حوزه علمیه، با بیان اهمیت علم نزد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله اظهار کرد: در خزانه غیب الهی، امور ارزشمند فراوان است؛ اما در میان همه این ارزش‌ها، پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله علم را به‌عنوان ودیعه و امانت به زمینیان سپرده است. علما کسانی هستند که این علم را کسب کرده و برای خود و دیگران حفظ و منتقل می‌کنند.

وی افزود: علم چیزی است که حیات مادی، صوری، معنوی و باطنی انسان را تضمین و استمرار می‌بخشد. این علم است که ملک را به ملکوت تبدیل می‌کند و انسان را از عالم ماده به عالم ملکوت هدایت می‌نماید. علما واسطه انتقال این علم الهی هستند و همچون نور، آن را به همه جا نشر می‌دهند.

رئیس هیأت مؤسس مؤسسه و مرکز تخصصی آوای توحید تأکید کرد: علم واقعی، تنها به علوم دینی محدود نمی‌شود؛ بلکه شامل فقه، فلسفه، عرفان و تمام علوم انسانی و بشری است که در مسیر هدایت انسان‌ها به‌کار گرفته می‌شود. فلسفه یا عرفانی که جدا از آموزه‌های اهل‌بیت علیهم‌السلام باشد، قادر به رساندن انسان به حقیقت نیست.

این استاد حوزه علمیه ادامه داد: تکریم عالم مایه نورانیت و دخول در جنات ذات و جنات اعمال است. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرموده‌اند: «فمن أکرم عالما أکرمنی ومن أکرمنی أکرم‌الله». ورود به بهشت تنها از مسیر علم و احترام به عالمان محقق می‌شود و تکریم علمای الهی وظیفه همگانی است.

استاد رمضانی با اشاره به برگزاری چهارمین دوره این همایش، در تشریح نقش علم در حیات انسان گفت: علم نه‌تنها حیات جسمانی و دنیوی انسان را تضمین می‌کند؛ بلکه استمرار حیات باطنی، معنوی و اخلاقی را نیز فراهم می‌آورد. حیات معنوی، حیات معلمی، حیات اخلاقی و حیات انسانی همه و همه بدون علم امکان‌پذیر نیست. علما هستند که با نشر علم، این حیات را تضمین می‌کنند.

این استاد حوزه علمیه در ادامه، به‌نقل خاطره‌ای از آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمه‌الله پرداخت و گفت: روزی خدمت ایشان بودم که نقل کردند: در حضور امام رحمه‌الله‌علیه کتاب فصوص را مرور کردند و گفتند: افسوس که این علوم از حوزه رخت بربسته است. همچنین یادم است زمانی که یک طلبه بحثی با ایشان درباره فلسفه داشت و اصرار غیرمنطقی می‌کرد، آیت‌الله فاضل گفتند: ما با کسی که فلسفه نخوانده است، بحث نمی‌کنیم. این نشان‌دهنده اهمیت علم و فلسفه در سلوک علمی است.

رئیس هیأت مؤسس مرکز تخصصی آوای توحید افزود: علم، مسیر انسان را به ملکوت روشن می‌کند و تکریم و حمایت از علمای الهی، خود نوعی عبادت و قرب به خداوند است. علما در این مسیر چراغ هدایت و واسطه انتقال علوم به دیگران هستند.

وی با اشاره به دیگر بخش‌های همایش گفت: میزگرد تخصصی با عنوان عرفان، اجتماع و معرفت نفس از منظر علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه، دیگر بخش این مراسم است. این میزگرد به بررسی ارتباط میان علم، اخلاق، معنویت و سلوک عملی می‌پردازد و تلاش می‌کند، آموزه‌های علامه رحمه‌الله‌علیه را به نسل امروز منتقل کند.

شاگرد علامه حسن‌زاده آملی در پایان سخنان خود، تأکید کرد: علم، ودیعه الهی است که حیات انسان را تضمین و جامعه را تعالی می‌بخشد. تکریم و احترام به علما، مسیر ورود به جنات و ملکوت الهی را هموار می‌کند.

• نمایه‌سازی مقالات همایش علامه حسن‌زاده آملی در ISC

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین حیدری، دبیر همایش ملی بزرگداشت علامه حسن‌زاده آملی رحمه‌الله‌علیه هم در این مراسم، از ثبت رسمی مقالات این رویداد در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام خبر داد و گفت: ثبت مقالات در پایگاه ISC، ضمن افزایش ضریب استناد علمی، زمینه معرفی آثار علامه حسن‌زاده آملی را در سطح جهانی فراهم می‌کند.

وی هدف از این اقدام را اعتباربخشی به پژوهش‌های انجام‌شده درباره اندیشه‌های علامه حسن‌زاده آملی دانست و افزود: تلاش کردیم آثار علمی منتشرشده در این همایش، به‌صورت مرجع در دسترس مراکز دانشگاهی و حوزوی داخل و خارج کشور قرار گیرد تا نسل جوان بتواند با شخصیت جامع‌الاطراف علامه بیشتر آشنا شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین حیدری افزود: در مدت شش‌ماه، ۵۳ مقاله از اساتید، محققان و طلاب به دبیرخانه ارسال شد که پس از داوری علمی، تعدادی از آن‌ها به‌عنوان آثار برگزیده و شماری نیز به‌عنوان آثار شایسته تقدیر انتخاب شدند.

وی ضمن قدردانی از نهادهای همکار گفت: مؤسسه آوای توحید به‌عنوان مجری اصلی، با همراهی مدیریت حوزه‌های علمیه، معاونت پژوهش حوزه و بیش از ۲۰ مرکز علمی و فرهنگی در این مسیر همکاری داشتند که در همین‌جا از مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام و سایر نهادهای همکار به‌ویژه سازمان تبلیغات اسلامی و صداوسیمای قم به‌خاطر پشتیبانی گسترده در برگزاری این رویداد قدردانی می‌کنم.

دبیر همایش در ادامه به محورهای پژوهشی اشاره کرد و گفت: موضوعات اصلی، بر اساس منظومه فکری علامه حسن‌زاده آملی انتخاب شد که از جمله آن‌ها می‌توان به مباحث معرفت نفس، عرفان نظری، فلسفه اسلامی و جایگاه زن در نظام هستی اشاره کرد.

وی افزود: کتاب ارزشمند «فصّ حکمةٍ عصمتیّةٍ فی کلمةٍ فاطمیّة»، یکی از آثار فاخر علامه رحمه‌الله‌علیه است که به تحلیل مقام حضرت زهرا علیهاالسلام می‌پردازد. در میان مقالات دریافتی، بیش از ده اثر با محوریت این کتاب به دبیرخانه ارسال شده است. این آثار، جلوه‌ای از نگاه عمیق علامه به جایگاه زن در نظام آفرینش و معرفت فاطمی است.

حجت‌الاسلام حیدری، با اشاره به حضور فعال بانوان پژوهشگر در این همایش گفت: یکی از برگزیدگان امسال از بانوان حوزوی است که مقاله‌ای در محور معرفت فاطمی ارائه کرد و از سوی هیأت علمی به‌عنوان اثر ممتاز شناخته شد. این اتفاق نشان‌دهنده ظرفیت بالای بانوان در پیگیری مباحث معرفتی برگرفته از اندیشه‌های علامه است.